

PRAŽSKÝ

11*2024

přehled

KULTURNÍCH POŘADŮ

72. ročník

S námi máte přehled!

PRAHA

11.—16.11.2024

**3KINO
FILM
FEST**

**11. ROČNÍK FESTIVALU
STŘEDOEVROPSKÉHO FILMU**

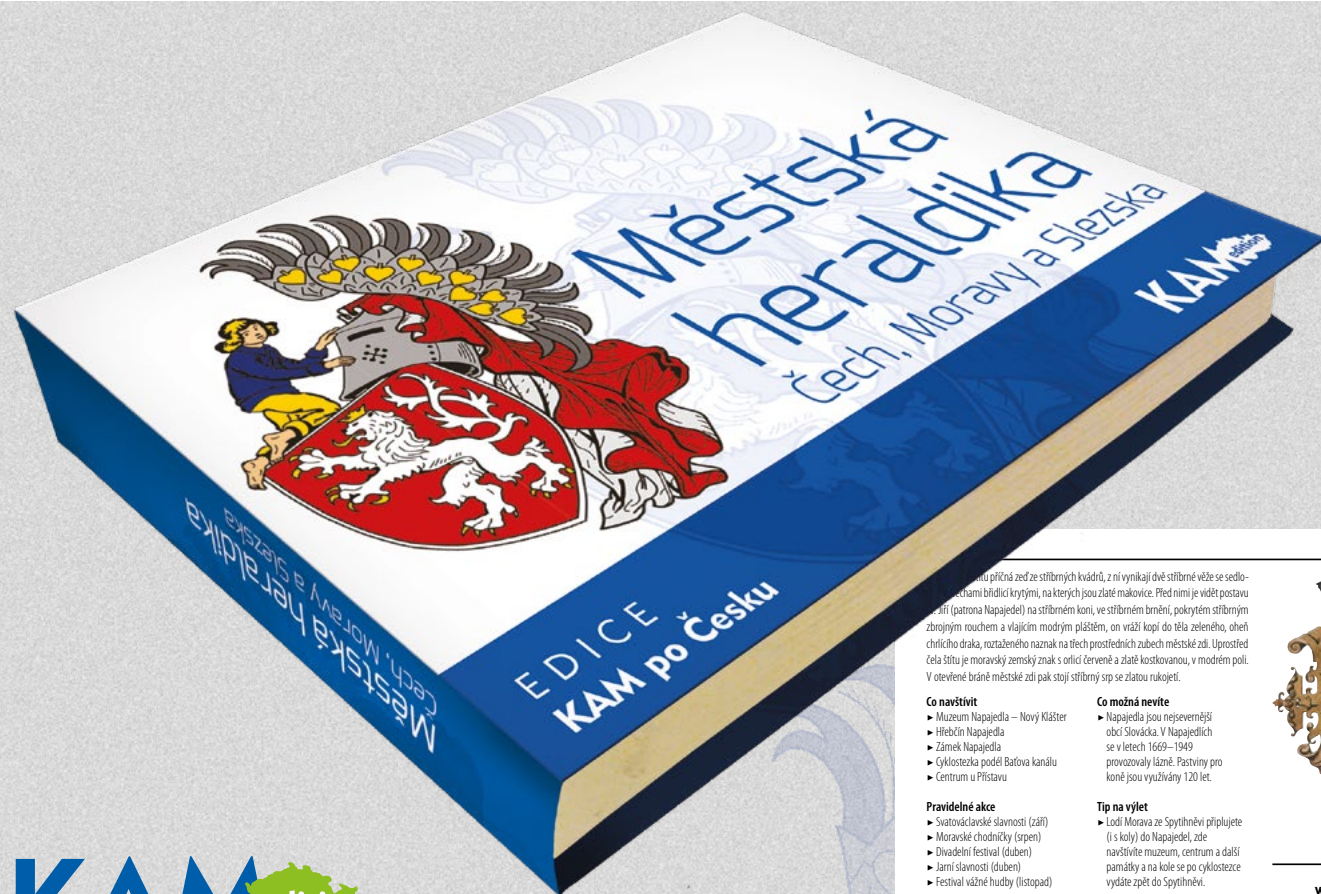
Elektronické vydání

www.prazskyprehled.cz

Městská heraldika

Čech, Moravy a Slezska

Publikace z ediční řady KAM Edition

KAM edition

založeno l. P. 1355

...u příčné zedě ze stříbrných kvádrů, 2 ní vynikají dvě stříbrné věže se sedlo-
...chami bídlící korymbi, na kterých jsou zlaté malovice. Před nimi je vidět postavu
...in (gatrona Napajedla) na stříbrném koni, ve stříbrném brnění, pokrytém stříbrným
zbrojním rouchem a vlnitým modrým pláštěm, on vráží kopí do těla zeleného, oheň
chrličího draka, roztaženého naznak na ttech prostředních zubech městské zdi. Uprostřed
čela štítu je moravský zemský znak s orlicí červeně a zlatě kostkovanou, v modrém poli.
V otevřené bráně městské zdi pak stojí stříbrný srp se zlatou rukojetí.

Co navštívit

- Muzeum Napajedla – Nový Klášter
- Hřebčín Napajedla
- Zámek Napajedla
- Cyklostezka podél Bařova kanálu
- Centrum u Přístavu

Pravidelné akce

- Svatováclavské slavnosti (září)
- Moravské chodníčky (srpen)
- Divadelní festival (duben)
- Jarní slavnosti (duben)
- Festival vážné hudby (listopad)

Co možná nevíte

- Napajedla jsou nejsevernější
obcí Slovácká. V Napajedlech
se v letech 1669–1949
provázely lázně. Pastviny pro
koně jsou využívány 120 let.

Tip na výlet

- Lodi Morava ze Spytihněvi připlyjete
(i s koly) do Napajedla, zde
navštívíte muzeum, centrum a další
památky a na kole se po cyklostezce
vydáte zpět do Spytihněvi.

www.napajedla.cz
www.ic.napajedla.cz
www.kknapajedla.cz

V publikaci Městská heraldika Čech, Moravy a Slezska se dozvíte, jaký je aktuálně užívaný znak zhruba poloviny měst České republiky, rok jejich založení (první písemná zmínka), popis znaku, případně legendu o jeho vzniku. Nadčasovými sděleními jsou informace, co ve městě navštívit, pozvání na pravidelně pořádané akce a nechybí ani tipy na doporučený výlet.

Bonusem jsou znaky všech pražských městských částí.

■ vázaná plnobarevná

■ doporučená prodejní cena 250 Kč

CENA pro vás 150 Kč

■ objednat lze přímo v redakci

osobně: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3

telefonicky: +420 222 944 816-7

+420 602 223 279

e-mailem: redakce@kampocesku.cz

na e-shopu: www.kampocesku.cz/eshop

Milí čtenáři,

kultura v Praze běží na plné obrátky a určitě je z čeho vybírat. Za poslední desetiletí se ovšem nabídka kromě klasických akcí, jako divadelní představení, koncerty, výstavy a další, velmi rozšířila. Jedná se jak o živou kulturu, tak o rozsáhlou nabídku online zážitků. Dnes už se nemusíte oblékat do gala, abyste zhlédli koncert vážné hudby či jinou podobnou akci.

Lze ležet u počítače či TV a konzumovat. Jen ten dojem je tak trochu neúplný. V listopadu ale můžete vyrazit i za autentickými kulturními akcemi a ráda vám je opět doporučím.

Celý měsíc budete moci navštívit již 29. ročníku Pražského divadelního festivalu německého jazyka. Témata představení jsou jako obvykle velmi pestrá a nesamozřejmě a diváci musí být připraveni na velmi nekonformní zážitky. K tomu v jiném, než v rodném jazyce. Po hlavním programu na vás ještě čeká bohatá nabídka akcí v off-programu. Jste srdečně zváni.

V kinech bude premiérováno několik zajímavých dokumentů, mj. Picasso – Rebel v Paříži, jež přibližuje život světového umělce ve francouzské metropoli. Zde totiž strávil španělský rodák většinu svého života. Dalším snímkem je dokument Architektura ČSSR 58–89 o výjimečných a nadčasových stavbách té doby, ke kterým se ale dnes stavíme dost macešky, nebo je rovnou bouráme. Jaká škoda... Do třetice pozvu na film Martina Šulíka Prezidentka o Zuzaně Čaputové, která pět let stála v čele Slovenské republiky. Vnímavý portrét nastiňuje politická i osobní dramata této výjimečné ženy. Určitě si zaslouží vaši pozornost.

Za kvalitní hudbou můžete třeba vyrazit na Hradčanské náměstí do Šternberského paláce, resp. Café Šternberk, kde 13. listopadu proběhne další z komorních koncertů, pořádaných Ivanou Bilej Broukovou. Tentokrát se představí Cimbálové duo – Gabriela Krchňáčková a Michal Grombířík. Dalším tipem jsou koncerty v rámci Malostranských komorních slavností ve Valdštejnském paláci na Malé Straně, které se konají k letošnímu výročí Bedřicha Smetany a Roku české hudby. Přední čeští hudebníci zaručí výjimečné zážitky a vstup je po registraci zdarma.

Přeji všem našim čtenářům příjemné kulturní zážitky, ideálně naživo.

Alice Braborcová

2

KAM za kulturou s...	2
Petrem Vackem	
architektura	3
Za poklady pražské architektury	3
KAM s Vojtěchem Kašparem za památkami	
redakce zve	6
Výstava Libuše Jarcovjákové	
3Kino FilmFest 2024	
knižní tipy	7
pražská kultura před 67 lety	8
ohlédnutí	9
Věra Plívová Šimková	
kalendárium	10
divadla	16
film	24
koncerty	28
kluby, kulturní centra	32
galerie, výstavy	34
památky	40
muzea	44
volnočasové aktivity	50
křížovka, soutěže, výherci	52

PRAŽSKÝ PŘEHLED

kulturních pořadů

měsíčník, ročník LXXII

vydává: Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.

Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3 | IČ: 04892232 | tel.: +420222944816-7 | mobil: +420602223279 | e-mail: redakce@kamocesku.cz | www.kamocesku.cz | registrováno: MK ČR E 10266 | ISSN 0862-9293

grafický design: KAM po Česku

distribuce: elektronicky, zajišťuje redakce

předplatné: Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.

foto na titulní straně: 3Kino FilmFest

Za zveřejnění inzerce a PR článků odpovídá zadavatel. Za změnu programu odpovídá pořadatel. Veškerá práva včetně práva reprodukce jsou vyhrazena. © Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.

Petr Vacek

Od října vás mohou vidět malí i velcí diváci s Majdou Reifovou ve Studiu Ypsilon. Jak k tomu došlo?

„Po smrti zakladatele Ypsilonky Jana Schmida jsme si říkali, jak dál. Chceme Ypsilonku předat dalším generacím, proto nám přijde rozumné hrát i pro

Věnuje se občanskému sdružení Letní dům, které pečuje o děti v dětských domovech. O víkendech pořádá semináře pro děti, které opouští dětské domovy pod názvem Život nanečisto.

děti. My s Magdalenou Reifovou to umíme, děláme to přes dvacet let. Sázíme na kvalitu, zpíváme písničky Hany Navarové z Divadla Sklep na texty mistra čes-

Petrem Vackem

Petr Vacek je dost možná prvním rodákem Slaného pro rok 1965. V Praze absolvoval gymnázium a DAMU. První angažmá měl v Divadle vítězného února v Hradci Králové a posléze zakotvil v pražském Studiu Ypsilon (1988).

Vedle mnoha hereckých rolí moderuje televizní pořady Na vlastní nebezpečí, Pomáhej si a řadu, zvláště dětský pořadů. Nezapomenutelným se stal s Majdou Reifovou v Kouzelné školce. Věnuje se také zpěvu, překládá, zpívá v židovském souboru Mišpacha a intenzivně se zajímá o ekologii i projekty zaměřené na podporu dětí v dětských domovech.

kého jazyka Jana Vodňanského a dalších skvělých autorů, v poslední době nám píše písničky i Tomáš Svoboda.“

Co Vás vedlo k napsání hry „Bylo nás pět (tenkrát)“, podle předlohy Karla Poláčka?

„Zcela konkrétně to bylo přání Honzy Hrušínského. Já se nebráním, je to má oblíbená knížka. Na Jezerce máme víc starších pánů než mladých kluků, proto vznikl nápad, že naši hrdinové jsou už v domově důchodců a vzpomínají na dětství. Osud Karla Poláčka mě zase ovlivnil v tom, že jediný Pěta Bajza je mladý, protože nepřežil válku. Skvělá předloha, skvělí herci - jako režisér jsem díky tomu měl už půlku práce hotovou. Vzniklo jedno z nejoblíbenějších představení Divadla Na Jezerce, ve kterém si občas i zahraju, když je třeba zaskočit za nějakého kolegu. Už umím tři role.“

Jak došlo ke spolupráci s Majdou Reifovou?

„To bylo kvůli Honzovi Vodňanskému, který pořádal někdy v devadesátých letech Mezinárodní den špionů. Hanka Navarová zhudebnila tehdy pár jeho textů a písničku Tajný kód jsme zpívali my dva s Majdou. A pak Hanka dostala nápad

Kouzelné Vánoce s Majdou a Petrem

„Dítě je upřímné, nepředstírá zájem. Hned víte, na čem jste. A jinak hospodaří s energií. Když chcete držet krok s dětským divákem, je to vyčerpávající. Ale krásné a zábavné.“

natočit desku písniček pro děti. Tam jsme taky oba zpívali a už nám to zůstalo.“

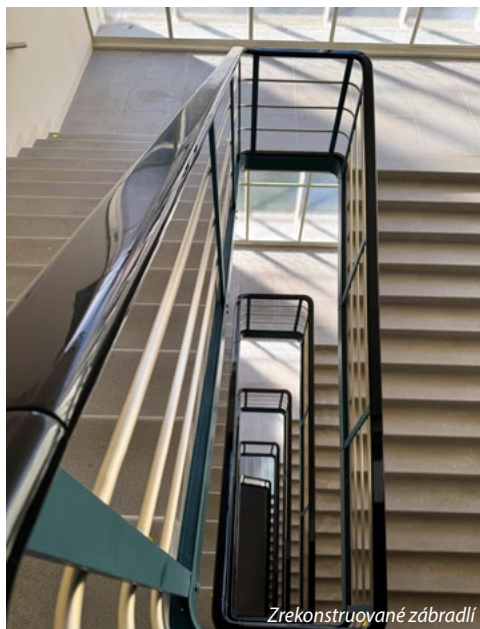
Dětský divák - je moc složitý?

„Hlavně je vnímavý a citlivý, je „houba“ – všechno se učí a nasává. Na celý život. Proto je dětská kultura velmi důležitá a musí být co nejlepší. Může mě čert vzít, když někdo špatnou kvalitu omlouvá slovy „je to jenom pro děti!““

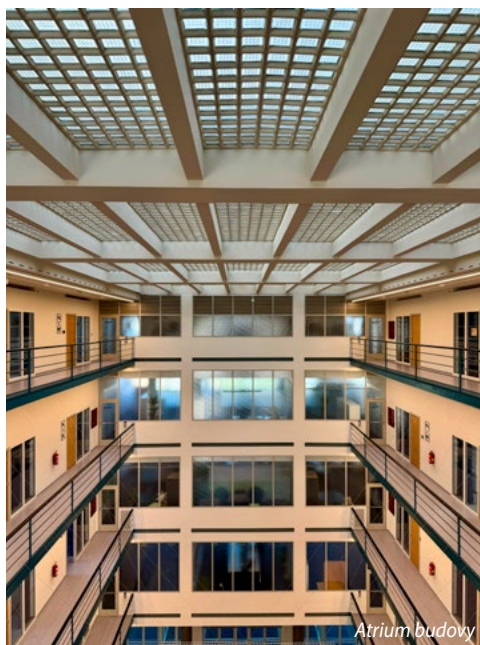
Děkuji Vám za milý a především inspirativní rozhovor. Ať se daří.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Zrekonstruované zábradlí

Atrium budovy

Za poklady pražské architektury Palác Elektrických podniků

Budova patří mezi největší a nejvýznamnější památky meziválečné funkcionalistické architektury. Velkorysý objekt postavený podle návrhu architektů Adolfa Benše a Josefa Kříže byl dokončen v roce 1935. Ve své době byl největší administrativní budovou v Praze a současně sloužil jako ukázka moderních stavebních postupů a technologií pro celou Evropu.

Budova Elektrických podniků po dokončení v roce 1935

Horní ochoz budovy

Noblesní architektura
plná vzduchu a světla.

o účelu stavby. Elektrické podniky v osobě Eustacha Mölzera chtěly palác úplně nového typu. Volný půdorys budovy byl zcela moderní přístupem a je často srovnáván s budovou Všeobecného penzijního ústavu. Geometrická přesnost architektonického řešení byla podtržena obkladem celé stavby keramickými dlaždicemi Rako formátu 20 x 40 cm. Hlavní vstup do budovy z Bubenské ulice zdobily plastiky Doprava a Elektřina. Plastiky, které později zmizely beze stopy, symbolizovaly poslání stavby. Proti vstupu do hlavní dvoraný se nachází schodiště vedoucí do jednotlivých pater. Shora padá světlo ze sklobetonového stropu, jehož intenzitu podporuje i vnější obklad. Z tohoto impozantního

prostoru se dalo jít do bočních dvoran, dráhové a elektrárenské. V jižní části byla cejchovna elektroměrů a v severní se nacházela nemocenská pokladna a především lázně. Ojedinělou funkci mělo též podzemí, které vyplňovaly sklady, ale i prostory pro veřejnost. Nalézal se zde výstavní prostor, kino, cvičná kuchyně, knihovna, dětský koutek nebo prodejna lustrů. Tato stavba měla návštěvníky především přesvědčit, že život s elektrinou je skvělý, čistý a pohodlný. Sama proto taková musela být. Tento účel se podařilo architektům naprosto dokonale splnit. V současnosti je budova po velmi náročné a mimořádně pečlivé rekonstrukci architektonického studia TaK Architects pod vedením Marka Tichého (2018–2020). Patří jim obrovský dík, že rozsvítili Palác Elektrických podniků v jeho někdejší kráse. Také proto se každým rokem stává tím největším lákadlem v rámci festivalu Open House Praha.

Petra Matznerová

Celkový pohled na západní stranu ostrohu s hradištěm Zámka narušeného lomem.
Foto Ivan Kyncl, 2016. © Muzeum města Prahy

KAM s Vojtěchem Kašparem za **památkami** donedávna **ukrytými v zemi**

Hradiště Zámka v Bohnicích

Trojúhelníková ostrožna na severním okraji Bohnic, čnící do výšky 60 metrů nad vltavskou hladinu, byla výšinným sídlištěm z pozdní doby kamenné, hradištěm z doby bronzové i raně středověkým hradištěm, které stálo u počátků českého státu.

Lokalitu objevil již páter Václav Krolmus, který zde v letech 1849 až 1854 prováděl první vykopávky. Následovalo mnoho dalších významných badatelů, především potom systematictější zájem pracovníků Muzea města Prahy v šedesátých letech 20. století (Norbert Mašek, Miloslav Slabina a Marie Fridrichová). Ostroh zvaný Zámka, Zámky či Na Zámčích byl ze severu chráněn v délce 420 metrů hluboce zaříznutým údolím Drahanského potoka a na jižní straně v délce 535 metrů dlouhým zářezem potoka Čimického. Západní strana nad Vltavou byla silně poškozena lomem a jediný možný přístup na plochu o rozloze 6,5 hektaru vedl od východu přes úzkou šíji o šířce pouhých 30 metrů.

Nejstarší osídlení je spojováno s příslušníky kultury se zvoncovitými poháry (3.800 až 3.400 př. n. l.) a výšinným (možná již částečně opevněným) sídlištěm řivnáčské kultury z pozdní doby

Na archeologickém výzkumu se kromě pátera Václava Krolmuse podílelo velké množství významných archeologů. V 19. století František Petera-Rohoznický, Josef Ladislav Pič, Wilhelm Osborne a ve 20. století Jan Hellich, Alois Jeništa, Albín Stocký či Ladislav Hájek.

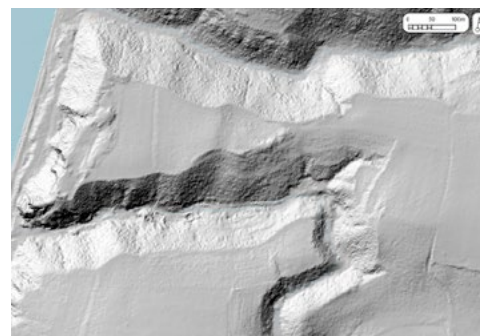
kamenné (3.100 až 2.800 př. n. l.). V době bronzové (2.300 až 800 př. n. l.) a starší době železné (800 až 400 př. n. l.) již bylo sídliště patrně opevněno. Nej-

Raně středověká keramická nádoba tzv. pražského typu.
Foto Ivan Kyncl, 2016. © Muzeum města Prahy

Keramická nádoba z období eneolitu (pozdní doba kamenná). Foto Ivan Kyncl, 2016. © Muzeum města Prahy

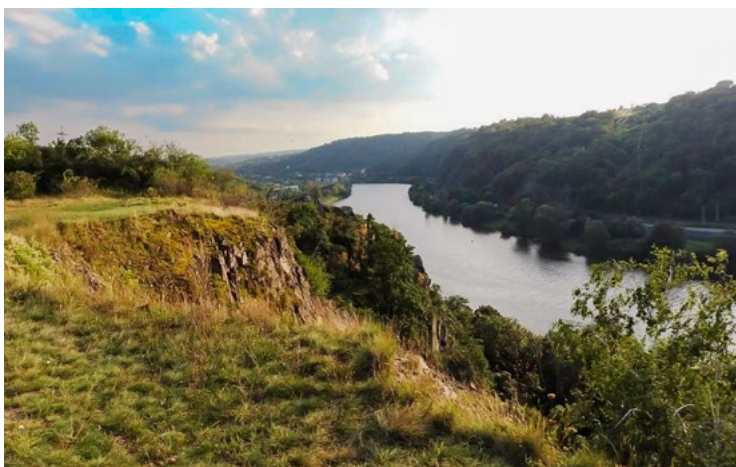

Hradiště Zámka na digitálním modelu reliéfu České republiky páté generace (DMR 5G). © Český úřad zeměměřický a katastrální

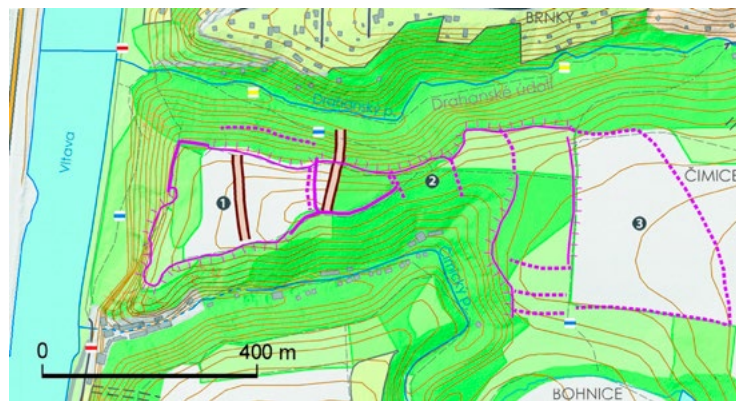
starší stopy raně středověkých sídlištních aktivit jsou spojovány s nově příchodím slovanským obyvatelstvem v průběhu 6. století, ale dodnes patrné monumentální valy, dochované především na severní straně ostrožny do výšky až dvou metrů, pocházejí až ze závěru 8. a první poloviny 9. století. Podle výsledků archeologických výzkumů bylo severní valové opevnění tvořeno kamennou zdí, za níž se nacházely dřevěné komory vyplněné hlínou a kamením. Příčné opevnění chránící přístup na hradiště přes šijovitě zúžení na východě mělo být tvořeno hlinítymi vrstvami prokládanými zuhelnatělými trámy. Novější výzkumy však existenci vnitřní dřevěné konstrukce neprokázaly.

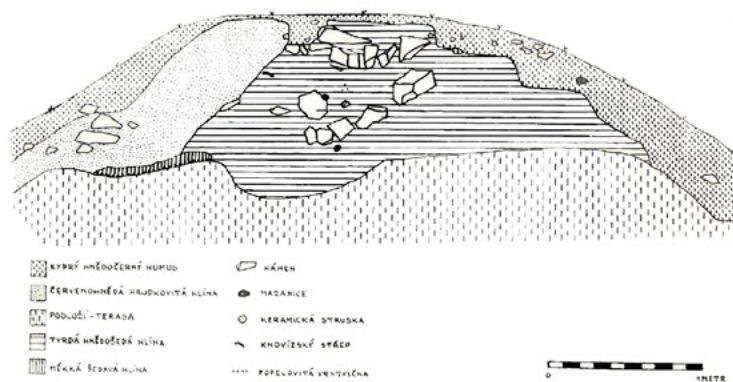
Letecký pohled na hradiště Zámka v Bohnicích od jihovýchodu.
Foto Martin Špelda, 2001. © Ústav archeologické památkové péče středních Čech

Pohled z okrajových partií hradiště do vltavského údolí směrem k pražské kotlině.
Foto Lucie Hylmarová, 2020. © Regionální muzeum Mělník, p. o.

Plán hradiště: 1 – opevněná plocha; 2 – nově zjištěné předhradí neznámého stáří; 3 – pravděpodobně vnější předhradí. Přerušovaná čára vyznačuje pravděpodobně linie dalších opevnovacích prvků podle výsledků geofyzikálního měření a analýzy mikroreliefu. Podle Romana Křivánka. Mapový podklad © Český úřad zeměměřický a katastrální

Vertikální řez příčným valem na kresebné dokumentaci z roku 1963 podle Norberta Maška. © Muzeum města Prahy

Hradiště je volně přístupné ze zastávky autobusu Čimice a dále pěšky přibližně 2,5 kilometru po modré turistické značce přírodním parkem Drahaň-Troja.

Vně i uvnitř opevněné plochy výzkumy doložily intenzivní doklady pravěkých i raně středověkých sídelních aktivit. Raně středověký horizont reprezentovaly především obydlí v podobě zahloubených či částečně zahloubených chat a zásobních jam na skladování obilí či dalších potravin.

V souvislosti s plánovanou výstavbou dálničního obchvatu okolo Prahy byl v letech 2005 a 2006 proveden nedestruktivní geofyzikální průzkum dosud známé plochy hradiště i jeho východního předpolí, který zpřesnil průběh opevnění plochy hradiště a prokázal existenci několika dalších linií opevnění uvnitř i vně tohoto prostoru. Ukázalo se, že hradiště původně považované za jednodílné bylo vícedílné a opevněné vícenásobným systémem příkopů a valů. Opevněná plocha dosahovala rozlohy až 10 či 12 hektarů a hradiště

Eneolitické broušené kamenné sekerky. Foto Ivan Kyncl, 2016. © Muzeum města Prahy

bezpochyby patří, společně s hradištěm v Šárce a Butovickým hradištěm, k nejstarším raně středověkým fortifikacím na území Prahy. Představovalo významný strategický opěrný bod umožňující vizuální kontrolu vltavského údolí, kde bezpochyby sídlila výše postavená skupina příslušníků místní komunity. Poskytovala ochranu místním knížatům i jejich družinám a okolním obyvatelům v době nebezpečí. Hradiště bylo rovněž centrem kultu a střediskem obchodu. Jeho zánik násilnou formou, doprovázenou mohutným požárem v průběhu druhé poloviny či na konci 9. století, velmi pravděpodobně souvisí s mocenskými změnami spojenými s ná-

stupem vlády Přemyslovců a utvářením prvotního přemyslovského státu ve středních Čechách.

Osada a pozdější hradiště mohlo souviset s rozsáhlým časně slovanským sídelním areálem situovaným na protějším břehu Vltavy na jižním okraji dnešních Roztok u Prahy, který byl odkryt na ploše téměř dvaceti hektarů v průběhu osmdesátých let 20. století a na počátku 21. století. Archeologický výzkum v trase nových komunikací odkryl v úzkém dlouhém pásu podél řeky více než pět set zahloubených domů čtvercového půdorysu s mohutnými kamennými pecemi v severozápadním rohu. Toto největší sídliště časně slovanské kultury tzv. pražského typu na celém území jejího rozšíření mělo nepochybně strategický význam při ochraně přístupu do pražské kotliny a střežilo i předpokládaný brod přes Vltavu. Sídliště je datováno mezi roky 550 až 700 n. l. a jeho úlohu patrně později převzalo bohnické hradiště na protilehlém ostrohu.

Mgr. Vojtěch Kašpar, Archaia Praha z.ú.

Retrospektivní výstava fotografky Libuše Jarcovjákové

Fotografka, která proslula snímky z legendárního T-Clubu, sérií zachycující Kubánce a Vietnamce v komunistickém Československu, ale zejména i svými autentickými, nevyumělkovanými autotypy.

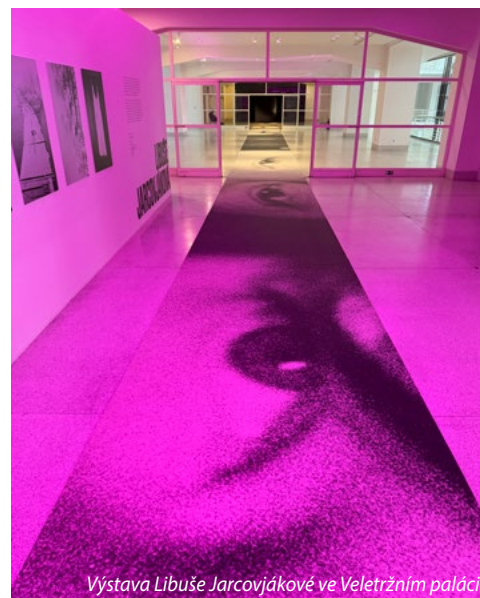
Autotyp Libuše Jarcovjákové, Berlín, 1985

Libuše Jarcovjáková, Domov

Libuši Jarcovjákové bylo v květnu 72 let. A právě letos prožívá společně se svými fotografiemi vůbec největší zájem médií a široké veřejnosti. Zlomovým okamžikem byla samostatná výstava Evokativ na francouzském festivalu Rencontres d'Arles v roce 2019, kterou připravila kurátorka Lucie Černá. Nejen díky ní posledních několik let objevuje dílo

svěrázné fotografky i širší publikum. To má od 26. září možnost vidět její snímky ze Západního Berlína, Tokia, ale i Prahy ve Veletržním paláci Národní galerie Praha. V následujících měsících bude navíc fotografka a pedagožka Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni vystavovat na Paris Photo, ve Stockholmu, v Lisabonu nebo

Výstava Libuše Jarcovjákové ve Veletržním paláci

Berlíně. Na výstavě, která je v mezaninu Veletržního paláce, je více než pět set fotografií, od malých a velkých formátů až po vinylový koberec s fotkami. Jsou zde představeny nejen její starší ikonické snímky, ale i současná tvorba. Velký podíl na výběru fotografií a přípravě celé výstavy má expertka na tvorbu Libuše Jarcovjákové již zmiňovaná kurátorka Lucie Černá a architektka Anna Matoušková. Tato působivá výstava plná vášně, touhy a vnitřní svobody potrvá do 30. března 2025.

Petram

foto © autor

3Kino FilmFest 2024

Od 11. do 16. listopadu se Praha promění v centrum středoevropské kinematografie. 3Kino FilmFest je festival plný premiér, filmových hvězd a alternativních uměleckých projektů. Více prozradí ředitel festivalu Vavřinec Menšíl.

Letošní 11. ročník festivalu je jedním z nejsilnějších. Od 11. do 16. listopadu 2024 představíme v kinosálech Ústřední městské knihovny 17 hraných celovečerních filmů ze střední Evropy, z nichž řada bude mít českou premiéru. Lákadlem zahajovacího večera bude premiéra biografického filmu „Jerzy Kulej: Dvě strany vítězství“ o legendárním polském boxerovi Jerzym Kulejovi. Režisér Xawery Żuławski vytvořil hluboký portrét člověka, který čelil, podobně jako naše země, těžkostem totalitního režimu. V projektu Vizionáři, kde každoročně představujeme významné osobnosti středoevropské kultury, připomeneme Karla Čapka. Divácky atraktivní bude určitě i kafkovský Zámek v podání výtvarníka Jaromíra 99.

Uměleckým patronem soutěžní části je Ondřej Vetchý, který je nejen vynikající herec, ale i osobnost, která podporuje svobodu a boj proti totalitě a manipulacím. To koresponduje s naší dlouhodobou snahou připomínat nedávnou minulost, která je pro země středoevropského regionu společná.

Letos poprvé oceníme tvůrce, kteří svým dílem k boji za svobodu a demokracii přispěli. A tuto cenu na závěrečném ceremoniálu předá právě Ondřej Vetchý.

Festival nabízí také projekt 3Kino EduFilm zaměřený na mladší publikum. Ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů chceme školákům a studentům ukázat, jak zásadně totalitní režimy ovlivnily naši minulost i současnost. Mladší

generace je klíčem k tomu, aby se historie neopakovala, a film je skvělým prostředkem, jak jim tato velká témata přiblížit.

3Kino FilmFest však není jen o filmech. Je to platforma pro výměnu názorů, která reflektuje aktuální témata dnešní doby. A to je něco, čeho si velmi cením.

-red-

Siobhan Curhamová

Vypravěčka z Osvětimi

Silný příběh ženy, která se nevzdala a brutálnímu útlačku nacistů čelila svými příběhy, v nichž vytvářela krásný svět představivosti a naděje, do kterého mohla utéct ona i její posluchačky. Holocaust očima mladé ženy s velkou fantazií a vypravěčským nadáním.

Spisovatelka Etty Weilová musela opustit byt s výhledem na Sein, kde tvořila své romány, a projít temnými branami Osvětimi. Tváří v tvář otřesné realitě se ale nevzdala, odmítla ztratit víru ve fantazii a svým vyprávěním se pokusila uniknout do hezčího světa. Její příběhy dodávaly vnitřní sílu a naději nejen jí, ale i ostatním ženám. Jenže v táboře čekala smrt na každém kroku, a tak se v Etty zrodilo pevné odhodlání – přežít a jednou o tom všem napsat. Aby vrátila život lidem, které milovala. Člověk totiž doopravdy zemře teprve tehdy, když se na něj zapomene.

Siobhan Curhamová pochází z Londýna a je autorkou více než čtyřiceti knih pro dospělé, mládež a děti, beletrie i literatury faktu. Psala také pro mnoho novin, časopisů a webových stránek, včetně *The Guardian*, *Breathe Magazine*, *Cosmopolitan*, *Writers' Forum*, *DatingAdvice.com* a *Spirit & Destiny*. Byla také hostem různých rozhlasových a televizních pořadů, včetně *Woman's Hour*, *BBC News*, *GMTV* a *BBC Breakfast*.

cena: 449 Kč

www.grada.cz

Brian Cox, Jeffrey Forshaw

Černé díry

Klíč k pochopení vesmíru

Stručná historie času pro 21. století. Ve středu každé galaxie se nacházejí nejpodivnější objekty ve vesmíru: černé díry. Mají tak obrovskou hustotu a přitažlivost, že jejich sevření neunikne žádná hmota, dokonce ani světlo. Hvězdy, které krouží kolem jejich okraje, uvolňují energii ve formě světla, dokud nepřečročí horizont událostí a nezmizí navždy. Černé díry tak stojí i v centru současného fyzikálního výzkumu a tato kniha shrnuje, jak vznikají a proč potvrzují, že Einsteinova teorie obecné relativity je geniálním popisem vesmíru kolem nás.

cena: 424 Kč

www.albatrosmedia.cz

Jane Goodallová

Důvod k naději

V této knize Jane Goodallová odhaluje své rodinné zázemí a nastiňuje své působení v Africe. Předkládá tak inspirativní poselství, stejně hluboké jako poznání, ke kterému došla na své cestě za hledáním naděje nejen uprostřed nedotčené přírody. Celý svůj život zasvětila přírodě a její ochraně a její působení už dávno přesáhlo oblast vědy. Stala se poslem míru OSN, přednáší a věnuje se i dalším humanitárním projektům.

cena: 635 Kč

www.knihykazda.cz

Peter Wohlleben

Naše divoké dědictví

Peter Wohlleben ve své knize představuje řadu ohromujících paralel se světem živočichů a rostlin, čímž dokládá, že nejsme korunou stvoření, a že podléháme evoluci jako ostatní druhy. Autor je přesvědčen, že abychom našli nové cesty a umožnili do budoucna podmínky pro život hodný žití, musíme pochopit svou lidskou přirozenost a smířit se s tím, že jsme tvorové ovládaní instinkty. Proč my, údajně tak rozumní lidé, při plném vědomí směřujeme ke katastrofě? Skutečně máme vlastní osud sami v rukou?

cena: 343 Kč

www.knihykazda.cz

Tereza Marianová

Uličníci

Potkani, holubi, moli a rybenky — fuj, řeknete si možná. Neoblíbení tvorové, s nimiž se dělíme o městské ulice a byty, však mají také své potíže a radosti. A že jsou to kolikrát pěkní uličníci! Tereza Marianová přenáší čtenáře skrze ilustrace a poezii do konkrétních míst městského prostředí: lidé totiž nejsou sami, kdo se musí vypořádat s ruchem velkoměsta. Akvarelové barvy rozpouští voda z louží a fontán, ilustrace stínuje prach setřený z parapetu a obrazy skrývají zákoutí Plzně či Prahy.

cena: 299 Kč

www.albatrosmedia.cz

Brian Cox
Jeff Forshaw
Černé díry
Klíč k porozumění
vesmíru

pražská kultura před 67 lety

Přehled kulturních pořadů v Praze listopad 1957

40 VÍTĚZNÝCH LET

VÝSTAVNÍ SÍŇ U HYBERNŮ, náměstí Republiky, Praha 1

Výstava, uspořádaná na počest 40. výročí Velké říjnové socialistické revoluce.

Přednášky:

Zajímavosti o vzácné kožištinové zvěři. O nových metodách chovu na sovětských farmách a v ČSR hovoří Ing. Alexander Levický, pracovník Výzk. ústavu lesů a myslivosti ČSAV a prom. biolog, asistent Luděk Dobroruka, pracovník ZOO v Troji.

Naše cesta z Buzuluk do Prahy. Beseda s účastníky II. světové války za účasti pplk. E. Grmiše, pplk. J. Jiříčky a plk. I. Juránka.

Smějeme se s „Krokodilem“. Vesele i vážně o sovětské satíře. Úvodní přednášku přednese Dr. J. Vojtěch, redaktor Dikobrazu. V umělecké části vystoupí: Bohuš Rendl a další přední herci pražských divadel.

Víte, jak pracuje TASS a jiné mezinárodní zpravodajské agentury? Přednáší A. Hradecký, ústřední ředitel Československé tiskové kanceláře.

Slovo mají sportovci. Přední čs. sportovci hovoří o svých utkáních se sportovci SSSR. Besedu, které

Emil Zátopek, 1951

se mj. zúčastní zasl. mistr sportu pplk. Emil Zátopek a olympionik J. Skobla, povednou redaktoři týdeníku Československý sport.

Sergej Obrazcov a naše loutkářství. O přátelské spolupráci se sovětskými sportovci hovoří Dr. Jan Malík, laureát stát. ceny, ředitel Ústředního loutkového divadla ÚNV hl. m. Prahy. Přednáška bude doplněna technickým předváděním loutek.

Mezi sovětskými spisovateli. Znamé a neznámé o sovětských spisovatelích. Po svém návratu ze SSSR besedují spisovatelé Pavel a Olga Bojarovi. Doplněno filmy: Puškin v Michajlovském a Sixtinská madona.

CO SE HRÁLO V DIVADLECH

Vlci a ovce – A. N. Ostrovskij | Národní divadlo

Dundo Maroje – M. Držič | Tylovo divadlo / dnes Stavovské divadlo /

Vidění Simonky Machardové – B. Brecht, L. Feuchtwanger | Ústřední divadlo Čs. armády / dnes Divadlo na Vinohradech /

Sbohem, smutku! – P. Kohout – premiéra | Ústřední divadlo Čs. armády /dnes Divadlo na Vinohradech /

Zapadlí vlastenci – K. V. Rais | Realistické divadlo Zdeňka Nejedlého / dnes Švandovo divadlo na Smíchově /

Hadrián z Římsů – V. K. Klicpera | Divadlo S. K. Neumannova /dnes Divadlo pod Palmovkou /

Bratránek z Batavie – E. Künneke | Státní divadlo v Karlíně /dnes Hudební divadlo Karlín /

HUDBA

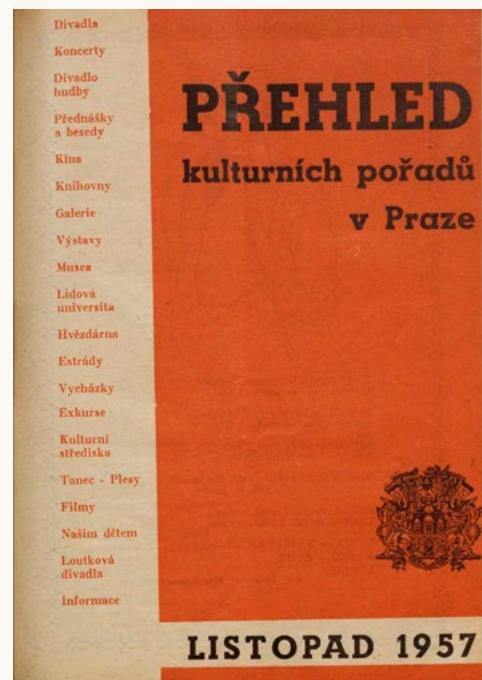
Slavnostní premiéra Státního ukrajinského souboru písní a tanců N. I. Pjatnického | Smetanova síň Obecního domu

Violoncellový koncert J. Z. Hodbodě. Na pořadu: Dvořák, Glazunov, Čajkovskij, Paganini aj. J. Bayerová – klavír | Smetanova síň Obecního domu

Leonid Kogan – SSSR. Jediný samostatný koncert světového houslisty v Praze | Smetanova síň Obecního domu

Večer českých a slovenských národních písní. Na pořadu: Novák, Janáček, Štěpán, Vycpálek, Axman, Jindřich, Weis, Zelinka aj. Zpívá Dr. Emanuel Kopecký – baryton, doprovází Jan Ev. Zelinka. Pořádá Deylův ústav pro slepé | Městská lidová knihovna

Symfonický koncert nové tvorby. Jan Kapr: Suita pro velký orchestr, Emil Hlobil: Koncert pro akordeon a orchestr, Jiří J. Fiala: Golem, staropražská symfonická legenda. Účinkuje Symfonický orchestr

Milan Bláha, akordeonista, 1968

hl. m. Prahy FOK, řídí Dr. V. Smetáček, sólista Milan Bláha | Dům umělců / dnes Rudolfinum /

FILMOVÉ PREMIÉRY

Posledná bosorka. Slovenský film. Příběh z XVIII. století o děvčeti, které bylo prohlášeno za čarodějku.

Průzkum na řece Jang-tse. Čínský dramatický příběh odvážných rozvědčků.

Malva. Sovětský barevný film podle motivů povídek Maxima Gorkého.

Gervaisa, Francie, Itálie, 1956, režie René Clément

Gervaisa. Francouzské filmové drama podle románu Emila Zoly „Zabiják“.

Pavel Korčagin. Sovětský barevný film podle knihy A. N. Ostrovského „Jak se kalila ocel“.

Leningradská symfonie. Sovětský film o nezapomenutelném prvním provedení Šostakovičovy VII. symfonie „Leningradská“.

Padělek. Český film – kriminální drama ze současnosti.

Údolí míru. Jugoslávský film. Dramatické vyprávění o putování „zemí nikoho“.

K smrti odsouzený uprchl. Francouzský film. Skutečná příhoda z věznice Montluc v Lyonu.

O zlé vichřici. Kreslená barevná pohádka o malém chlapci a jeho sestřičce, kteří vysvobodili svou matku ze zajetí Královny ledového zámku.

Milion v měšci. Kreslený barevný film o malíři Ultramarinovi, který potrestal chamtivost pana Miliona.

VÝSTAVY

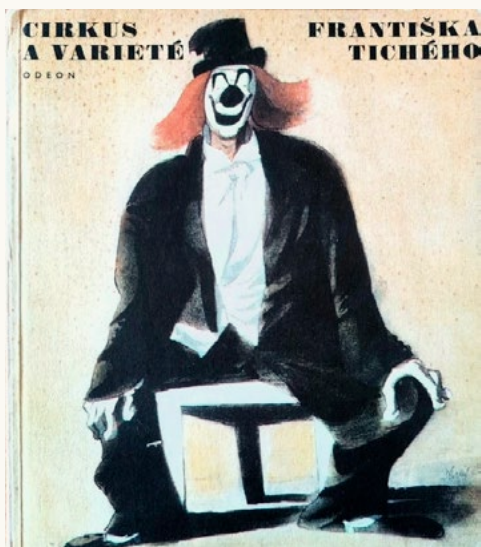
Kresby z Číny – Zdeněk Seydl a Vincenc Vingler | Výstavní síň Československého spisovatele, Národní tř.

Pražský podzimní salon | Výstavní síň Obecního domu, nám. Republiky

Výstava technických novinek 1957 | Park kultury a oddechu Julia Fučíka, Praha 7

Olympijské hry v minulosti a dnes – výstava saní a bobů | Státní museum československé tělesné výchovy a sportu, Újezd

Cirkus v díle Františka Tichého | Výstavní síň Fronta, Spálená ul.

F. Dvořák, Cirkus a varieté Františka Tichého, 1967

ZÁBAVA

SMETANOVA SÍŇ

Módní linie 1958 – přehlídka modelů Textilní tvorby. Hudební doprovod – orchestr Zdeňka Bartáka

Světová móda – podzim a zima 1957-58. Reprezentační přehlídka n. p. Tuzex.

SLOVANSKÝ DŮM

Hledá se ideální muž a ještě ideálnější žena! Soutěžní kabaret řídí Dr. Jan Pixa, účinkují: J. Pehr, A. Janoušková, Maláskovo trio a přihlášení účastníci.

II. jazzový koncert Velkého orchestru Zdeňka Bartáka, se sólisty Ivettou Simonovou a St. Ježkem.

Zpěvačka Yveta Simonová

KABARET U TOMÁŠE

Uvádí denně rozmarnou parodii Vladimíra Straky s hudbou Jar. Maliny **Pan Viktorin usnul.** Režie: zasloužilý umělec Oldřich Nový j. h., Hlavní roli střídavě hrají: Hana Vítová a Boleslava Svobodová. V titulní roli: Fr. Hanzlík. Dále hrají: Ela Šilarová, Slávka Felsová, František Anelt, Robert Morávek, Sláva Mann a František Posner.

Vydal Městský dům osvěty ÚNV hl. m. Prahy. Redakce a administrace v Praze 1, U Obecního domu 2. Vedoucí redakce s. V. Dobrý. Vytiskly Středočeské tiskárny, závod 04. Cena 2 Kčs.

ohlédnutí

Královna dětských filmů

Česká režisérka Věra Plívová Šimková se proslavila jako tvůrkyně oblíbených dětských filmů, na kterých vyrostlo několik generací diváků. Objevila také řadu dětských hvězd, ze kterých se později stali známí herci a herečky.

Narodila se 29. května 1934 v Lomnici nad Popelkou, dětství prožila v Chuchelně u Semil. Maminka Vlasta působila v ochotnickém divadelním spolku Svornost, o otce přišla ve třech letech. Po maturitě na jičínské gymnáziu odešla do Prahy, kde vystudovala režii na FAMU u Bořivoje Zemana. Již na škole směřovala k tvorbě pro děti a v té pak celý život pokračovala. Po ukončení studia v roce 1957 nastoupila jako asistentka režie ve filmových studiích Barrandov. Samostatně debutovala roku 1963 filmem z prostředí tanečních kurzů Chlapci, zadejte se. Kariéru jí odstartoval úspěšný snímek Káta a krokodýl (1964), se kterým prorazila i v zahraničí. Mezi další známé filmy patří snímky Páni kluci, Krakonoš a lyžníci, Nefňukej, veverko, Jak se točí rozmarýny nebo Přijela k nám pouť. Věra Šimková se stala naším nejúspěšnějším tvůrcem hraných dětských filmů a proslavila se i na mnoha festivalech v zahraničí. Její snímky se vyznačují chápavým a laskavým přístupem k životu a příběhy z reálného života dívek a chlapců, které většinou zasadila do prostředí současné vesnice. V roce 1990 natočila jediný film pro dospělé pod názvem Houpačka. Věnovala se i divadelní režii a scenáristice. Jejím manželem byl sklář Tomáš Šimek, se kterým měla syna Tomáše a dceru Kateřinu. Zemřela 13. 10. 2024 ve vysokém věku 90 let v Semilech.

Alice Braborcová

Základní kámen (680 let)

Praha byla povýšena na arcibiskupství 30. 4. 1344. O šest dní později dostal arcibiskup Arnošt z Pardubic papežskou bulou právo korunovat českého krále.

Pražané vpustili Jana Lucemburského do Prahy 1310, Josef Mathauser, asi 1903

Jan Lucemburský v souvislosti s povýšením pražského biskupství na arcibiskupství položil základní kámen katedrály sv. Víta 21. listopadu 1344. Zcela výjimečnému aktu byli přítomni královští synové Karel IV. a Jan Jindřich, pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic, množství prelátů a urozených pánů. Hlavním architektem byl Matyáš z Arrasu, kterého vystřídal Petr Parléř. Jeho synové stavbu „zakonzervovali“ a ta zůstala do roku 1929 torzem.

Antonín Fridrich

Malířská dynastie (240 let)

Český malíř a kreslíř Antonín Mánes byl zakladatelem české krajinářské školy 19. století, ale také celé malířské rodiny. Jeho tři děti šly v otcových šlépějích a staly se významnými výtvarnými umělci.

Antonín Machek, Portrét Antonína Mánesa

Antonín Mánes, Křivoklát, 1842, Národní galerie Praha

Antonín přišel na svět 3. listopadu 1784 v Praze a pocházel z mlynářského rodu. Otec František ho nemohl ve studiích podporovat, proto se Antonín musel k malířství dopracovat vlastní pílí. Nejprve se živil jako dekorativní malíř a ve 20 letech začal navštěvovat nově založenou krajinářskou školu na Akademii výtvarných umění. Působil jako učitel ve šlechtických rodinách a díky tomu poznal velkou část české krajiny, kterou pečlivě studoval, a dokázal tak správně vystihnout její perspektivu. Klasičtí pojetí ideální krajiny mu však nebylo vlastní.

zemřely. Syn Josef byl malíř, ilustrátor, grafik a designér, jeden z nejvýznamnějších představitelů českého romantismu. Další syn Quido nám zachoval pražské poutě, fidlovačky, matějské, svatojánské i prokopské slavnosti. Dcera Amálie se zaměřila na krajinomalbu. Žádné z jeho dětí se však neprovdalo ani neoženilo, a dynastie Mánesů tak vymřela. Antonín Mánes zemřel 23. 7. 1843 v Praze v relativně nízkém věku 58 let a byl pochován na Malostranském hřbitově.

Marie Petrušková

Bitva u Živohoště

(605 let)

Na Křížkách u obce Sulice došlo k setkání venkovských a pražských husitů. Bylo dohodnuto, že 10. 11. 1419 uspořádají v Praze celozemský husitský sjezd.

Bitva u Živohoště, K. V. Zap, 1915

Radikalizace poddaných ale neměla u vrchnosti pochopení. Bitva u Živohoště se odehrála 4. listopadu 1419 nad brodem u obce Živohoště. Husitští poutníci jdoucí na pražský sněm od Sezimova Ústí tu byli napadeni katolickými šlechtici a stoupenci Zikmunda Lucemburského. Vedení Petrem Konopištským ze Šternberka prvním útokem rozdělili Jihočechy, mnoho jich zabili, zranili a zajali. Ale dorazil houfec západočeských husitů od Nového Knína a přinutil panské ustoupit ke Kutné Hoře. Sřet byl patrně první větší bitvou husitských válek.

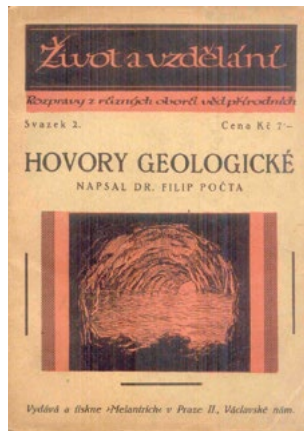
Josef Grof

Pokračovatel Barranda (165 let)

Český geolog a paleontolog Filip Počta se narodil 19. listopadu 1859 v Praze na Malé Straně. Byl autorem prvních českých učebnice paleontologie a pokračovatel výzkumu francouzského vědce Joachima Barranda.

Filip Počta, 1899

Filip Počta, Hovory geologické, 1923

Vystudoval akademické gymnázium v Praze a přírodní vědy na univerzitách v Praze, Bonnu a Paříži. Získal titul doktora filozofie (1888) a poté odjel na studijní cestu do Francie, Anglie, Švédska a dalších zemí. Po návratu do Prahy se zaměřil na výzkum zkamenělin v Čechách i dalších evropských zemích. Přispěl k práci Joachima Barranda, kdy zpracoval osmý díl jeho práce „*Système silurien du centre de la Bohême*“. Vytvořil přitom

stovky výbrusů zkamenělin, které jsou uloženy v Národním muzeu v Praze. Habilitoval na docenta paleontologie na Univerzitě Karlově (1891) a stal se řádným profesorem (1905). Působil jako soudní znalec, založil Ústav geologie a paleontologie v Praze. Vědecké jméno získal svými velkými paleontologickými monografiemi o křídových houbách, korálech, mlžích a mechovkách. Vedle učebnic je autorem Geologické mapy Čech a populárně-vědecké publika-

ce Geologické výlety po okolí pražském. Pořádal veřejné přednášky v Praze i jinde, ve kterých rád apeloval na morální zásady lidstva. Celý svůj život zasvětil vědě, což se mu nakonec stalo osudným. V nevytopené studovně se nachladil a 7. 1. 1924 zemřel na zápal plic. Pochován byl na Vyšehradském hřbitově a jeho hrob byl ve 21. století pro neplacení udržovacích poplatků prodán.

Alice Braborcová

Další průkopník kinematografie (150 let)

Antonín Pech, český filmový režisér

Český filmový režisér, kameraman a producent Antonín Pech se narodil 21. listopadu 1874 v Čižicích Vítu a Magdaleně Pechovým. V mládí se vyučil fotografem v Českých Budějovicích, kde pracoval i v ateliéru svého strýce Adolfa.

Film Ponrepovo kouzelnictví, 1911

této společnosti bohužel skončila poměrně brzy, neboť zvyšující se náklady a nedostatek financí vedly roku 1914 ke krachu. Antonín Pech následně pracoval jako pomocný fotograf Jana Kříženeckého a laborant Pragafilmu. Synovec Elišky Krásnohorské Antonín Pech zemřel 20. 2. 1928 v Praze.

-Petram-

Malíř z Rybné (135 let)

Do rodiny chudého chalupníka v Německé, dnes Rybné nad Zdobnicí, se jako poslední ze šesti dětí narodil 1. listopadu 1889 syn Oldřich Hlavsa.

Oldřich Hlavsa, 1927

O. Hlavsa, Půlakt

podporoval Jan Selichar, farář v Rybné, biskupský konzistorní rada, děkan a biskupský notář. Krajinné motivy svých obrazům nacházel často v rodném kraji a jeho tvorba odráží až lyrickou náladu orlického podhůří. Byl ale i výborným portrétistou. Oldřich Hlavsa zemřel 11. 2. 1936 v Praze, ale pohřben byl na hřbitově ve Vamberku.

mf-

O. Hlavsa, Rybná

Vychodil tu obecnou školu a pak nastoupil v Žamberku do učení na číšníka. Ve volných chvílích rád maloval a kreslil. V duchu doby odešel na zkušenou do Vídně, kde díky speciálnímu kurzu kreslení získal první malířské vzdělání. Následovalo studium na Akademii výtvarného umění v Mnichově (1910–1913) a studia dokončil na pražské Akademii u profesorů Františka Ženíška (1914) a Vojtěcha Hynaise (1920–1923). První světovou válku prožil jako legionář v Rusku. Po návratu žil střídavě v Praze, Rybné a Vamberku. Na dalších studiích ho finančně

Český filmový magnát (125 let)

Miloš Maria Josef Jan Havel se zapsal do naší historie jako významný filmový producent a podnikatel. Je spjat se vznikem Barrandovských filmových ateliérů a rozvojem filmového průmyslu v Čechách.

Miloš Havel

Narodil se 3. listopadu 1899 v Praze na Zderaze do rodiny stavebního podnikatele Václava Havla a jeho ženy Emilie, rozené Pavelkové. Byl strýcem bývalého českého prezidenta Václava Havla a jeho bratra Ivana. Již jako osmnáctiletý se stal spoludržitelem firmy Lucernafilm, kterou založil jeho otec. Miloš Havel pak v roce 1921 založil akciovou společnost AB a roku 1931 byla zahájena stavba filmových ateliérů na Barrandově. V té době byly nejmodernější v Evropě. Provoz začal v roce 1933 a za Havlovy éry zde byly natočeny filmy, které patří do zlatého fondu české kinematografie, např. snímky Kristián, Noční motýl, Hotel Modrá hvězda nebo Muži nestárnou.

Barrandovské filmové ateliéry, hlavní budova

Osobní život Miloše Havla by vydal tzv. na román. Patřil mezi přední české podnikatele, zabýval se nejen filmem, ale také třeba dovozem a prodejem rozhlasových přijímačů, přátelil se s Čeňkem Junkem a účastnil se automobilových závodů. Po znárodnění majetku v roce 1945, podezření z kolaborace, pronásledování a věznění za první útěk z vlasti se rozhodl v roce 1952 emigrovat podruhé. Nakonec se usadil v německém Mnichově, kde se svým podnikáním neuspěl. Tam zemřel s podlomeným zdravím 23. 2. 1968 a jeho urna byla uložena v rodinné hrobce Havlových na Vinohradském hřbitově.

-aba-

Historia magistra vitae

Listopad 1244 (780 let)

Papež Innocenc IV. udělil českému **králi Václavu I.** významnou výsadu. Tento akt **zajišťoval králi ochranu** před zásahy papežských legátů, kteří ho nemohli exkomunikovat ani na jeho zemi uvalit interdiktu, což byla přísná církevní sankce zahrnující zákaz náboženských obřadů.

Listopad 1574 (450 let)

Český šlechtic, cestovatel a spisovatel **Bedřich z Donína** se narodil v roce 1574 († 1634). Působil jako zemský sudí, později jako královský rada. Podnikl čtyři cesty (do Rakouska a Uher, Bavorska a dvě do Itálie), jež popsal v cestopisu (knižně vyšel až v roce 1940).

1. 11. 1874 (150 let)

Bedřich Smetana **začal komponovat** koncem září první skladbu cyklu Má vlast – **Vyšehrad**, kdy ještě nebyl úplně hluchý. Během října však ohluchl zcela a 1. 11. 1874 ji i tak dokončil. Do konce roku 1874 ještě zkomponoval Vltavu. První provedení celého cyklu se konalo 5. 11. 1882.

2. 11. 1269 (755 let)

Na základě dědické smlouvy, uzavřené v roce 1268 s vévodou Oldřichem Korutanským, rozšířil král Přemysl Otakar II. území českého státu o Korutany. Tato smlouva vstoupila v platnost po Oldřichově smrti a 2. 11. 1269 byly **Korutany formálně připojeny k Českému království**.

2. 11. 1349 (675 let)

Karel IV. zaručil 16. 2. 1349 v případě židovského pogromu **beztrčnost městu Norimberku**. V této době probíhaly pogromy proti židovskému obyvatelstvu, částečně podnícené epidemií černé smrti. Listina, která chránila židovské obyvatelstvo, byla schválena až 2. 11. 1349.

Vinohradský architekt a olympionik (125 let)

Český architekt **František Marek**, syn dělníka Josefa a Emilie Markových, se narodil 26. listopadu 1899 v Borovnici č. 20 (u Potštejna). Stal se autorem řady staveb, ale také reprezentantem Československa na OH v Londýně.

Vyučil se zedníkem, poté absolvoval střední průmyslovou školu stavební a v letech 1922–1926 studoval na pražské Akademii výtvarných umění u Josefa Gočára. S manželkou Jelenou bydlel ve třicátých letech nedaleko Riegrových sadů, a to v domě U Jungmanna na Vinohradské třídě č. p. 1216/87.

František Marek

Šretrova restaurace v Riegrových sadech, 1931–1933

Sokolovna v Riegrových sadech, 1938–1946

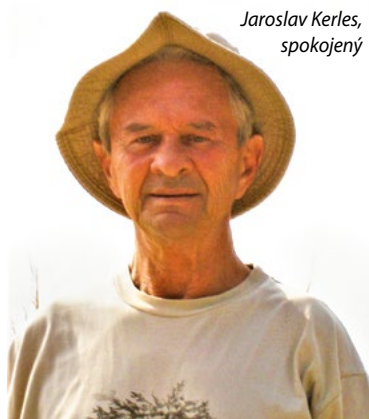
Byl aktivním členem Spolku výtvarných umělců Mánes. Je autorem celé řady významných staveb po celém Česku. Mezi jeho neznámější díla patří například projekt restaurace U Rozvařilů v ulici Na Poříčí na Novém Městě, po realizaci přestavby Šretrovy restaurace v Riegrových sadech tu navrhl

výstavbu vinohradské sokolovny, nebo je autorem architektonického návrhu výstavby nových Lidic, včetně růžového sadu. V roce 1948 se účastnil uměleckých soutěží v kategorii architektonický návrh na olympijských hrách v Londýně, kde za pražskou sokolovnu získal čestné uznání. František Marek zemřel 18. 7. 1971 v Praze.

-Petram-

Jaroslav Kerles (85 let)

Postavičky velkých nosů a kyprých tvarů. Obrázky plné barev a humoru inspirované milovanými jižními Čechami. To byl svět malíře a karikaturisty Jaroslava Kerlese.

Jaroslav Kerles, spokojený

Ačkoliv se narodil 3. listopadu 1939 v Praze, celý svůj život prožil v Českých Budějovicích. Zde vystudoval střední stavební školu a začal pracovat jako konstruktér v Hydroprojektu.

Souběžně se věnoval své velké zálibě – kreslení a malování – a posléze pracoval jako propagační výtvarník pro tehdejší podniky Klenoty a Česká pojišťovna.

Zlomem v jeho činnosti byl rok 1970, kdy se stal profesionálním výtvarníkem. Postupně vytvořil více než tisíc kreslených vtipů a karikatur – například pro časopis Dikobraz, zabýval se mimo jiné knižními ilustracemi ke knihám Roberta Fulghuma a značnou část své tvorby věnoval dětské literatuře a tvorbě leporel. Pro Československou televizi vytvořil dětský večerníček Pan Hů. Kromě veřejně známé činnosti se výtvarně činil formou olejomalb

KAMácká rodinka na výletě

pouze pro osobní radost. Inspiraci ke svým postavičkám a jejich příběhům získával během svých pěších, ale hlavně cykloturistických výletů po jižních Čechách, kdy ho vždy provázely skicák a tužka. Zdrojem námětů mu byla i jeho rodina. S manželkou Věrou prožili 53 let a přivedli na svět tři děti. Jaroslav Kerles zemřel 8. 3. 2014 v Českých Budějovicích.

-babok-

1619 (405 let)
Fridrich Falcký
4. 11. 1619
korunován českým králem, tzv. zimní král

1709 (315 let)
František Benda
* 22. 11. 1709
† 7. 3. 1786
český skladatel a houslový virtuos období klasicismu

1874 (150 let)
Bohuš Zakopal
* 21. 11. 1874
† 8. 10. 1936
český divadelní herec, angažmá v Divadle na Vinohradech

17. 11. 1889 (135 let)
Předsednictvo Českého klubu na říšské radě (F. L. Rieger, J. Lobkovic a F. Šrom) odevzdalo císaři Františku Josefovi I. **čtyři memoranda** požadující **zrovnoprávnění češtiny** v úřadech, u soudů, na středních školách, živnostenských vzdělávacích ústavech a na pražské univerzitě.

17. 11. 1909 (115 let)
Porucha autobusu značky Gaggenau na Nerudově ulici vedla k okamžitému zrušení veřejné autobusové dopravy v Praze na mnoho let. Šlo pravděpodobně o **první zaznamenanou provozní nehodu** na českém území vůbec. Autobusu praskl hnací řetěz a řidič jej zastavil až o obrubník.

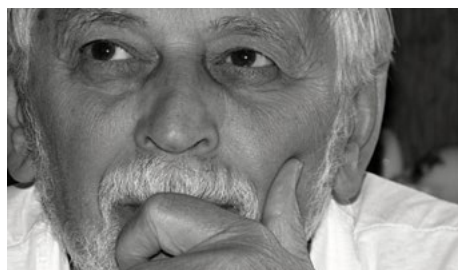
17. 11. 1999 (25 let)
Bývalí vůdci velmocí – Helmut Kohl (Německo), George H. W. Bush (USA), Margaret Thatcherová (Velká Británie) a Michail Gorbačov (Rusko), bývalý polský prezident Lech Wałęsa a český prezident Václav Havel **se sešli** v Praze **u příležitosti 10. výročí** počátku sametové revoluce.

19. 11. 1899 (125 let)
Klavírní virtuoska **Ilona Štěpánová-Kurzová** se narodila 19. 11. 1899 ve Lvově († 25. 9. 1975). Byla nejznámější interpretkou mezi dvěma světovými válkami. Po 2. sv. válce se stala spolu s F. Maxiánem zakladatelkou katedry klávesových nástrojů AMU v Praze.

21. 11. 1934 (90 let)
Ministr školství a národní osvěty Jan Krčmář vydal **výnos o předání univerzitních insignií** Karlově univerzitě v Praze, které dosud vlastnila německá univerzita. Šlo o tzv. insigniádu.

Portrétista našich předních umělců (85 let)

Český fotograf Karel Kestner se narodil 23. listopadu 1939 v Lánech. Jeho jméno je spojeno především s portrétní fotografií výtvarníků a dalších osobností kulturního života.

Karel Kestner, autoportrét, 2005

Tento vystudovaný energetik pracoval třicet let v SONP Kladno, až po revoluci nastoupil na místo skladníka v Praze. Většina jeho snímků vznikla v letech 1977–1989, kdy měl díky směnnému provozu na portrétování umělců čas. Postupně se zařadil mezi nejlepší fotografy svého oboru. Vystavoval na více než třiceti samostatných i společných výstavách. Jeho práce byly často

reprodukovány v knihách, časopisech a propagačních tiskovinách. V dubnu roku 2001 byla jeho kniha s názvem Podoby známé i neznámé oceněna jako fotografická publikace roku 2001. O osm let později ji doplnil druhou publikací O báječných lidech slovem i obrazem, která byla proložena vzpomínkami na zvěčnělé umělce. Charakteristickým rysem jeho fotografií je prolnutí osobnosti portretovaného s jeho přirozeným prostředím. Fotografie tvořil chemickou cestou a výlučně klasické černobíle. Na digitální fotoaparát fotil velmi nerad, v podstatě jen když musel. Výčet výtvarníků, spisovatelů či herců, které portrétoval, by představoval stovky

Portrét básníka Jana Skácela

položek. Legendárními se staly jeho portréty Jaroslava Seiferta, Jana Skácela, Kamila Lhotáka či Jiřího Koláře. Karel Kestner zemřel 11. 1. 2015 ve Stochově.
-Petmatz-

Svatá Anežka (35 let)

Anežka Přemyslovna byla 12. listopadu 1989 svatořečena papežem Janem Pavlem II. Původně se měl její život ale ubírat jiným směrem.

Anežka Česká v osekckém lekcionáři, 13. stol.

Narodila se pravděpodobně 20. 1. 1211 v Praze jako 13. dítě krále Přemysla Otakara II. a jako 9. dítě matky

Konstancie Uherské. Coby královská dcera byla předurčena stát se prostředkem sňatkové politiky otce. Avšak po několika neúspěšných pokusech a především po otcově smrti se rozhodla pro zcela jiný život. Vzdala se světské moci a bohatství, společně s bratrem Václavem I. založila špitál na Starém Městě pražském (1232), poté i špitální a rytířský řád Křižovníků s červenou hvězdou a nakonec klášter Na Františku (1234), jehož se stala abatyší. Jako vůdčí osobnost a energická organizátorka měla vliv na náboženský, kulturní, politický a společenský život. Vynikala v diplomacii. Po smrti 2. 3. 1282 byla pohřbena v klášteře

Anežský klášter v Praze, 1860

v kapli Panny Marie. Anežčiny ostatky se dodnes nepodařilo najít. Pokusy o její svatořečení iniciovala už ve 14. století její prapraneteř, královna Eliška Přemyslovna. K její kanonizaci došlo k velké nelibosti komunistů 12. listopadu 1989. Navíc se tradovalo, že „až bude Anežka Česká svatořečena, zavládne v českých zemích svoboda“. Pět dní nato vyrazili studenti na pochod z Albertova.

Alice Braborcová

1914
(110 let)
Jan Černý
* 20. 11. 1914
† 17. 11. 1939
český student a studentský funkcionář, popravený 17. 11. 1939

1919
(105 let)
Radovan Lukavský
* 1. 11. 1919
† 10. 3. 2008
český herec, divadelní pedagog a recitátor

1924
(100 let)
Jan Štern
* 1. 11. 1924
† 21. 8. 2012
český novinář, publicista a básník

Rozdavač úsměvů (105 let)

Bylo vůbec možné vidět Jaroslava Štercla se smutnou tvář? Asi těžko. Celoživotní optimista, komik a bavič dokázal po desítky let přinášet svému publiku dobrou náladu.

Jaroslav Štercl

Na svět přišel 18. listopadu 1919 v Blovicích u Plzně. Po přestěhování se do Prahy ne příliš úspěšný student dvou gymnázií dokončil stavební školu v Betlémské ulici. Tou dobou už ho ale

lákal svět filmu a divadla. Ostatně už jako dítě navštěvoval čtení pohádek Vlastou Burianem v budově Českého rozhlasu na Vinohradech a chodil i na revue do smíchovské Arény. Vlasta Burian spolu s Ferencem Futuristou se stali jeho hereckými vzory. Sám se na jevišti před diváky objevil už v 17 letech v nuselském kabaretu, který ho uhranul přímým kontaktem s divákem a improvizací. Vystupoval v mnoha dalších kabaretech a v průběhu 2. světové války založil Divadlo na dlani. Založením byl po celý život tramp a na „domovskou“ osadu Ztracenku u Štěchovic byl velmi hrdý. Sám

LP Večer s Jaroslavem Šterclem, Supraphon, 1979

složil a nazpíval několik písni. Profesioně strávil většinu kariéry na estrádách po celé zemi v roli kabaretního komika, sám byl autorem většiny výstupů, her a programů. Ve filmu se objevoval od konce války jen v drobných, ale nepřehlédnutelných rolích (např. Limonádový Joe, Florenc 13.30). Zdaleka tolik se neví o jeho rozsáhlých vědomostech, kterých využíval autor televizních soutěží Jan Pixa, jenž mu světil úlohu odborného poradce. Jaroslav Štercl zemřel 4. 4. 1996 v Praze a pochován byl na Vinohradském hřbitově.

-liban-

Archeolog, historik, numismatik (90 let)

Nejvýznamnější český archeolog a historik raného středověku druhé poloviny minulého a počátku tohoto století byl profesor Jiří Sláma. Narodil se 23. listopadu 1934 v Praze a svou stopu zanechal i v české numismatice.

Jiří Sláma, archeolog, historik, numismatik

Opat sázavského kláštera korunuje krále Vratislava, Josef Mathauser, asi 1903

Vystudoval Filozofickou fakultu UK (1953–1958), archeologii a historii. Krátce působil v Muzeu hl. m. Prahy a expozituře mosteckého Archeologického ústavu ČSAV. V roce 1960 přijal místo asistenta profesora Jana Eisnera na oddělení prehistorie při Katedře obecných

dějiny a pravěku na Filozofické fakultě, kde roku 1998 získal titul profesora. V letech 1999–2002 ústav vedl jako ředitel. Pověstnou se stala jeho bibliografická kartotéka záznamů snad o všech oblastech života raně středověké společnosti. Odborný zájem Slámy

směřoval na území Čech a Moravy. Už v roce 1967 vydal studii, kde jako vůbec první prezentoval celkové schéma vývoje osídlení Čech v průběhu raného středověku na základě archeologických pramenů. Podobně stroze dokonalý je i jeho katalog středočeských hrobových nálezů. Od 70. let vznikl Slámův hlavní koncept tzv. středočeské přemyslovské domény. Dvě monografie věnované aspektům raně středověkých opevněných center náleží k vrcholům Slámova díla. V závěru života, kvůli nemoci manželky Zdeny, se bez váhání stáhl z vědeckého života, aby se mohl plně věnovat péči o svou životní lásku. Profesor PhDr. Jiří Sláma, CSc., zemřel 26. 12. 2020.

Alois Rula

1884
(140 let)
Růžena Nasková
* 28. 11. 1884
† 17. 6. 1960
česká divadelní a filmová herečka

1899
(125 let)
Otomar Korbelář
* 3. 11. 1899
† 30. 11. 1976
český hudebník, herec, režisér a ředitel divadla

1914
(110 let)
Oldřich Jakub Blažiček
* 8. 11. 1914
† 28. 6. 1985
český historik umění se zaměřením na barokní sochařství

Historia magistra vitae

3. 11. 1784 (240 let)
Téměř celé 18. století byl **začátek školního roku** 3. listopadu a jeho konec 20. září. Do letních měsíců byly prázdniny přesunuty roku 1784, a to proto, aby děti mohly pomáhat rodičům celý srpen na polích. V současnosti existují návrhy na přesun prázdnin na červen a červenec.

5. 11. 1874 (150 let)
První ročník Velké pardubické byl uspořádán začátkem listopadu. Účastníci se jej pouze angličtí profesionální jezdci na koních rakouských, německých, českých a uherských šlechticů. Na startu bylo 14 koní, vítězem byl hřebec Fantôme s jezdcem Georgem Sayersem.

7. 11. 1439 (585 let)
„V sobotu po sv. Linhartu, **sněm byl kněží a mistrův** na rathouze Starého Města pražského s povolením krále Albrechta, kdež na místo M. Křišťana Prachatického zvoleni dva administrátorové strany pod obojí.“ (Kalendář historický národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, s. 926)

7. 11. 1934 (90 let)
Český vědec **Zdeněk Rejdlák** se narodil 7. 11. 1934 († 24. prosince 2004). Byl zakladatelem psychotroniky. V roce 1967 zavedl název psychotronika namísto ve světě užívaného pojmu parapsychologie. Psychotronika zkoumá jevy jako telepatie, psychokineze a telegnoze (jasnovidnost).

9. 11. 1864 (160 let)
V programovém článku v listě Národ **vystoupil** F. L. Rieger **proti rozpůlení říše**, tzv. dualismu, a snesl všechny argumenty pro federalizaci monarchie. Rakousko-uherské vyrovnání se stalo skutečností 1867, kdy se Rakouské císařství změnilo v reálnou unii Rakousko-Uhersko.

Sametový převrat (35 let)

V pátek odpoledne 17. listopadu 1989 jsem šel z práce ulicí Na Perštýně na tramvaj u obchodního domu Máj. Ale neprošel. Nějaký esenbák mi řekl, že tudy to nejde.

Večer jsem se z Televizních novin dozvěděl, že jakési živly zneužily pokojnou studentskou demonstraci v konfrontaci s policií. Pravda je, že se čeští studenti vysokých škol shromáždili na Albertově k připomínce protestní akce konané před 50 lety proti nacistické okupaci Čech a Moravy. Jejich demonstrace se proměnila v protest proti komunistickému režimu a stala se začátkem politické změny u nás. Termín sametová revoluce vmyslel nějaký zahraniční redaktor poeta. Dnes už víme, že v čele studentského průvodu šlo nejspíš i několik příslušníků Státní bezpečnosti, která chystala provokace. Ovšem navzdory všem spikleneckým teoriím se nejednalo o žádný připravený scénář. Proč

se demonstrace neúčastnil Václav Havel? Podobně bychom se mohli ptát, kde a proč byla toho dne všechna pozdější politická esa. Mnoho pamětníků dnes cítí jisté rozčarování nad svým zvoněním klíči. Ale budme k sobě upřímní. Polistopadový vývoj byl v rukou lidí, jimi zvolených politiků a jimi tolerovaných gangsterů, lobbistů a zájmových skupin. To, že byly a jsou morální hodnoty upozaděny lží, nenávistí a hamižností, má své kořeny v naší výchově. Považte, že jen dvě z božích přikázání jsou trestná podle zákona. Zbylých osm žádný zákon nesoudí. Ty může soudit jen míra morálního uvědomění v nás.

Antonín Fridrich

Novus planus čili Nová plocha (30 let)

První nízkopodlažní autobus v Praze byl Neoplan N4014/3. Zakrátko se stal symbolem modernizace městské hromadné dopravy v 90. letech minulého století.

Neoplan na lince 166

Nový typ autobusu byl poprvé uveden do provozu 7. 11. 1994. Díky snadnému nástupu a výstupu bez nutnosti překonávání schodů výrazně změnil

cestování po Praze, zejména pro seniory, osoby se zdravotním postižením a rodiče s kočárky. Vůz byl vyroben německou firmou Neoplan a montován byl přímo

v Praze. Neoplany byly deponovány v garáži Hostivař. Autobusy však trpěly velkou poruchovostí. První dva vozy byly vyřazeny z provozu v roce 2006, poslední o rok později. Jednalo se o autobusy délky 12 metrů, které měly kapacitu přibližně 90 cestujících, z toho 30 míst k sezení. Nejvýraznější charakteristikou byla jejich nízkopodlažní konstrukce, která umožnila bezbariérový přístup a rychlejší výměnu cestujících, což vedlo ke zvýšení efektivity provozu. Tento úspěch přispěl k zavádění dalších nízkopodlažních vozidel do flotily pražské MHD a postupnému nahrazování starších typů autobusů. Neoplan se stal průkopníkem v oblasti přístupné městské dopravy a položil základ pro budoucí modernizaci MHD nejen v Praze, ale i v celé ČR.

Pavel Edvard Vančura

1934

(90 let)

Miroslav Ondříček

* 4. 11. 1934

† 28. 3. 2015

český kameraman, spolupracovník Miloše Formana

1939

(85 let)

Eva tropí hlouposti

10. 11. 1939

premiéra filmu Martina Friče s Oldřichem Novým a Natašou Gollovou

1964

(60 let)

Simona Postlerová

* 9. 11. 1964

† 5. 5. 2024

česká divadelní, filmová a dabingová herečka

Historia magistra vitae

23. 11. 1899 (125 let)

Opera Čert a Káča, jedno z pozdních jevištních děl Antonína Dvořáka, měla svou premiéru v Národním divadle v Praze. Příběh o chytrém ovčáku Jirkovi, drzém vesnickém děvčeti Káče a oklamaném čertu Marbuelovi je založen na české lidové pohádce, zpracované Boženou Němcovou.

26. 11. 1744 (280 let)

Skončila **pruská okupace Prahy**, která trvala od 16. 9. 1744. K městu směřovaly Karlovy jednotky a situace se pro pruské jednotky zhoršovala. Poté co Fridrich II. vydal rozkaz město vyklidit, nastal ústup z Čech. Do prosince 1744 tak byly Čechy od Prusů osvobozeny.

27. 11. 1924 (100 let)

Český mistr varhanář **František Bílský** se narodil 27. 11. 1924 v Kutné Hoře († 11. 4. 2015). S varhany pracoval, respektive je opravoval mj. v kostelích sv. Máří Magdalény v Heřmanicích, sv. Václava v Dolní Kalné a Nejsvětějšího srdce Páně v Praze-Vinohradech.

29. 11. 1989 (35 let)

Federální shromáždění ČSSR **zrušilo vedoucí úlohu KSČ** v tehdejší Ústavě ČSSR. V život byla uvedena ústavou z roku 1960. V hlavě první, článku 4 ústavy tento akt zabezpečoval KSČ právo řídit stát, a přímo tak v ústavě zamezil jakékoliv možnosti svobodné politické soutěže.

30. 11. 1899 (125 let)

Československý hudební skladatel česko-německo-židovského původu **Hans Krása** se narodil 30. 11. 1899 v Praze († 18. 10. 1944). Je autorem dětské opery o dvou obrazech Brundibár (1938). Brundibár byl uveden i v terezínském ghettu v letech 1943 a 1944 (55 provedení).

Zažijte opravdové Vánoce
v jižních Čechách

www.jiznicechy.cz

LETOS
S POHÁDKOU
Tři oříšky
pro Popelku

Adventní

Zlín

Společně prožitý vánoční čas
30. 11. - 23. 12. 2024 na náměstí Míru

STÁNKY S OBČERSTVENÍM

Vánoční stodola s posezením

KAŽDÝ DEN KULTURNÍ PROGRAM

ADVENTNÍ NEDĚLNÍ KONCERTY:

1. 12. Jana Kirschner

rozsvícení vánočního stromu

8. 12. Adam Mišík **15. 12.** Tomáš Klus

23. 12. Lenny

ŘEMESLNÝ JARMARK

od 7. 12. do 23. 12.

LEDOVÍ SOCHAŘI **POHÁDKOVÉ PROJEKCE**

Program na náměstí pokračuje i po Vánocích od 26. 12. 2024 do 1. 1. 2025

www.AdventniZlin.eu

Pořadatel:

zlín. město
nekonečných
možností

Partneři:

AGENTURA
VELRYBA

MARTY
PRODUCTION

Zlín
Český rozhlas

výherci, odpovědi

SOUTĚŽE ZA MĚSÍC ŘÍJEN 2024

Celkem došlo 858 odpovědí, z toho 505 žen, 353 mužů.

Nejvíce odpovědí přišlo:

- Jihomoravský kraj: 15,38 %
- Moravskoslezský kraj: 11,66 %
- Hl. město Praha: 11,42 %
- Ústecký kraj: 10,96 %
- Pardubický kraj: 8,97 %
- Jihočeský kraj: 7,81 %
- Středočeský kraj: 6,64 %
- Liberecký kraj: 5,94 %

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na obrázku?

odpověď: c) Mozartova vila, Bertramka, Smíchov

soutěžilo: 333 čtenářů, 325 správně, 8 špatně

výherci: Jan Kubeš, Praha 4 – Michle; Adam Hendrych, Praha 9 – Kbely; Blanka Suchnová, Praha 8

Křížovka

tajenka: ...Luhačovicích se na přelomu...

soutěžilo: 274 čtenářů, 225 správně, 49 špatně

výherci: Jaroslava Neumannová, Liberec 12; Vlasta Macnerová, Pardubice – Polabiny; Veronika Franková, Hostomice nad Bílinou

Soutěž o vstupenky

otázka: Kdy byla založena Divadelní společnost Jana Hrušínského?

odpověď: c) 2002

soutěžilo: 251 čtenářů, 246 správně, 5 špatně

výherci: Marcela Silná; Praha 19; Martin Schwarz, Praha 10

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

fotohádanka

Poznáte místo na obrázku?

- a) Karlovo náměstí, Praha 2
- b) Václavské náměstí, Praha 1
- c) Tylovo náměstí, Praha 2

Své odpovědi na **fotohádanku** a **tajenku křížovky** nám pošlete do 10. listopadu z www.kampocesku.cz/souteze, www.prazskyprehled.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Vždy tři výherci z každé soutěže **obdrží od redakce výhru e-mailem**. Podmínky soutěží najdete na www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky.

křížovka

Vyhledávaným místem milovníků techniky ... u města Mělník. Je zde možnost svést se historickou drezínou nebo si prohlédnout technickou expozici přímo na nádraží.										
POMŮCKA: OG, SRN, UL	SLADKÝ ALKOHOL. NAPOJ	DRAVÝ PTÁK	1. DÍL TAJENKY	OLYMPIJSKÉ HRY ANGLICKÁ ZKR.	ČÁST ŠIJE	NILSKÝ KŘÍŽ ZAST.	TURISTICKÝ ODDÍL ZKR.		2. DÍL TAJENKY	ČESKÝ BYVALÝ SKOKAN NA LYŽÍCH
VÁLČIT								INICIÁLY REŽISÉRY POLEDNÁ- KOVÉ		
KOŘENÍ DOBROMYSL								RUSKÁ ŘEKA JINAM NÁREC.		
NEPRAVDA				ZÁVODNÍ KLUB ZKR. UVNITŘ PRAZDNÍ			ORG. ZAHR. OBCHODU OTEC ZASTAR.			
POŘADÍ					HONÁK RÁMOVÁ PILA					
	POROST ZVÍŘAT	STARÁ ZBRAŇ MĚSÍČNÍ MŮRE				LOUTKA S BUŘINKOU VYRÁBĚT LÁTKU				VODOROVNÝ PRUH NA STĚNĚ
UKLÍZET KOSTĚTEM							ŘÍMSKÝCH 2005 OTÁZKA 6. PÁDU			
ÚŘEDNÍ OTISK							ŘÍMSKÝCH 45 TAMTEN			
ZKRATKA SOUSED- NÍHO STÁTU				VODNÍ ROSTLINY FÁZE MĚSÍCE						
ALKALOID V ČAJI					NAPĚTÍ ŽIVÉ TKANĚ ŘÁDRO					
	HOSPO- DÁŘSKÉ NÁDOBY	TENISOVÝ ÚDER OTÁZAT				VČELÍ PRODUKT PŘÍRODNÍ PRYSKYŘICE				ŘADA
MNICH ZASTAR.							SÍDLO ČICHU ROZDĚ- LOVACÍ ZNAMENKO			
TÝKAJÍCÍ SE OPŮ				SEKNUTÍ SLIMÁK				CITOSLOVCE MEČENÍ POVINNOST ZASTAR.		
BÝVALÁ JEDNOTKA JASU				POLOVINA PRŮMĚRU HAD Z KNIHY DŽUNGLE						
VÝKYV HOVOR.					KAPROVITÉ RYBY					
VÝROBCE AUTO- BATERIÍ						CIZOKRAJNÝ STROM				

soutěž o vstupenky

do Divadla Bez zábradlí

Kde se narodil Ronald Harwood, autor hry Kvartet?

a/ Londýn b/ Kapské město c/ Dublin

Odpovědi zasílejte do 10. listopadu z www.kampocesku.cz/souteze a www.prazskyprehled.cz/souteze. Tři výherci získají dvě vstupenky na představení Kvartet, konané dne 23. 11. 2024.

Elektronické předplatné na novém webu www.prazskyprehled.cz

LUCEMBURKOVÉ

rodokmen LP 998–1458

Lucemburkové jako druhá česká královská dynastie vládli ZEMÍM KORUNY ČESKÉ v letech 1310–1437. Ručně malovaný rodokmen včetně postav a typických detailů pro období gotiky ocení snad každý milovník historie. Rozměr tisku na formát A1 zaručuje dobrou čitelnost i přehlednost. Skvělý dárek, unikátní dekorace, didaktická pomůcka.

KOUPÍTE NA E-SHOPU REDAKCE
www.kampocesku.cz/eshop

poštovní zásilka: 399 Kč (poštovné 100 Kč platí pouze pro Českou republiku)
osobní odběr v redakci: 150 Kč (+ tubus 49 Kč)

• rozměr A1 (594 x 841 mm) • baleno do tubusu • dodává Česká pošta jako doporučený, pojištěný balík do ruky
 KAM po Česku, Kubelíkova 30, Praha 3

Betlémy

PRAHA A STŘEDOČESKÝ KRAJ 2024
OD 24. PROSINCE

WWW.KRESTANSKEVANOCE.CZ

KONEC

neplacené části

ČÍST DÁL
předplatitel